

MARK
COENEN
@coenvasJULIE
CAF EYER
@juliecafeyer

column

Fucking farma

oals geweten, doe ik wel vaker een wandeling in het stadspark. Deze wandelingen verlopen over het algemeen vreedzaam, maar deze ochtend had ik een wel erg merkwaardig gesprek met een jongeman. Hij was groot, had donkerbruine krullen en tranende ogen. In paniek keek hij alle kanten op vanop de brug, en vroeg me: "Heb jij misschien een oude vrouw gezien in een pyjama met een bloemenprint?" Ik had niemand gezien.

Hij zei: "Mijn oma is ontsnapt uit het rusthuis. De miserie is begonnen toen ze werd opgenomen in het ziekenhuis voor een wonde aan haar voet die niet genas. Daarna moest ze revalideren in het woon zorgcentrum. Problem is dat ze ook begon te dementeren, dus kreeg ze een pillencocktail."

"Waarom pillen?" vroeg ik.

"Mensen die dementeren voelen nog steeds een drang om in interactie te gaan met de wereld, maar dat verlangen wordt onderdrukt, zodat ze niet ontsnappen. Het is beter als ze gekalmeerd worden, gedroogd dus. Die medicijnen zijn standaard. In het begin zei mijn oma: 'Intuïtief voel ik dat als ik de pillen blijf nemen, ik mijn ziel zal verliezen. Ik probeer ertegen te vechten, mijn brein als een orgaan te zien dat zich kan weren, niet berusten. Maar die pillen doen hun werk.'"

De man zweeg even, keek in het rond. Hij vond haar niet, vertelde voort. "Ze was al langer plan nen aan het smeden om te vluchten. Enkele keren is het haar bijna gelukt, en stond met ze met haar jas klaar op de gang. Ze maakte een netwerk met haar me debewoners. Samen gingen ze op zoek naar ontsnap pingsroutes en probeerden ze geheime toegangs codes van de deur te kraken. Er

werden ook deals gemaakt: 'Als jij mij de afstandsbediening voor de tv geeft, geef ik jou de code van de lift.' Hij keek mij strak aan: "Mensen willen daar weg."

Ik reageerde niet, was benieuwd naar de rest van zijn verhaal.

Hij zei: "Omdat het steeds mislukte, probeerde ze op een andere manier signalen uit te sturen, in de hoop dat ie mand haar zou redden. Ze verstopte briefjes. Roze, groene en gele post its waarop boodschappen stonden als: 'Haal mij hier weg', 'Ik word hier vastgebonden op een stoel', 'Fucking farma! Kijk, die behoefte om te vertrekken, zit heel diep. Je wilt leven, blijven ontdekken. Ze werd woest, omdat het niet lukte.'"

"Maar vandaag dus wel?"

De man was afgeleid, keek naar de vijver. Naast het water lag een oude vrouw met een trenchcoat en een pyjama met bloemenmotief op haar buik. Een oversized zonnebril. Ik dacht dat ze dood was, maar juist op het moment dat we haar zagen, passeerde er een oude man met een hondje. Een lange teckel, die geheel toevallig ook een jasje droeg met bloemenmotief. Hij snuffelde even aan de oude vrouw. Haar arm ging naar boven, ze streelde het hondje teder. Ze leefde nog.

mensen

Aanslag op Wit Russische president voorkomen

Aleksandr Loekasjenko
Staatshoofd

Volgens de Russische geheime dienst FSB is een aanslag op president Aleksandr Loekasjenko in Wit Rusland vermeden. De leider van Wit Rusland van zijn kant liet weten dat er een staatsgreep verijdeld werd. "Ze hebben ons getoond hoe ze alles gepland hebben, en vervolgens hebben ze ontvuld dat het het werk was van buitenlandse inlichtingsdiensten, hoogstwaarschijnlijk de CIA en de FBI", zegt Loekasjenko in een door het presidentschap verspreide video. Noch Rusland, noch de Verenigde Staten hebben al gereageerd. Loekasjenko heeft herhaaldelijk de oppositie ervan beschuldigd een gewelddadige staatsgreep te plannen. Tijdens de massale protesten tegen hem zei hij eerder dat een revolutie zoals die in buurland Oekraïne was voorkomen.

België heeft geen gevoel voor humor, vindt K3 songsmid

Miguel Wiels
Muzikant

K3 nam in de satirische tv show *ven tot hier* in Nederland de aanpak van de coronacrisis op korrel. Ze pasten hun megahit '10.000 luchtkastelen' aan naar '10.000 luchtkastelen'. Zo ging het refrein: "10.000 luchtkastelen bouwen ze met elkaar. 10.000 luchtkastelen, nooit is het eens waar. 10.000 route kaarten zo onberekenbaar. 10.000 luchtkastelen storten telkens in elkaar." Reactie liet niet lang op zich wachten. Tekstschrijver Miguel Wiels vond dat er te veel aandacht was voor het optreden. "Het lijkt alsof België nog niet klaar is voor dit soort humor", zei Wiels in een reactie aan *VTM Nieuws*. "De meisjes van K3 hebben een kindvriendelijk imago, maar zijn ook mensen van vlees en bloed en met veel humor. Dit was gewoon om te lachen, jongens."

Peruaanse ex president stak voor in vaccinatie

Martin Vizcarra
Voormalig president Peru

In Peru domineert 'Vacunagate' het nieuws. Ongeveer 500 politici, functionarissen en ambtenaren zouden hebben voorgestoken om gevaccineerd te worden. Onder hen de 58-jarige Martin Vizcarra. Hij was tussen 2018 en 2020 president van het land, maar moest aftreden in een corruptiezaak. Vizcarra zou een zanger hebben omgekocht met belastinggeld "om regeringsgezinde boodschappen te verspreiden". Nu raakte bekend dat hij zich vorig jaar, toen hij nog president was, voor zijn beurt liet vaccineren tegen corona met het Chinese vaccin Sino-pharm. Het Peruaanse congres besliste dat Vizcarra geen openbaar ambt meer mag bekleden. Hij mag dus ook zijn parlementaire mandaat niet opnemen. Vorige zondag raakte hij nog verkozen. (FE)

dagvers

odern redierker Stijn De Paep
becommentarieert dagelijks
het nieuws in versvorm

Hoef niet

Waarop ik u wou wijzen:
niet essentiële reizen
zijn vanaf heden toegestaan,
maar niet echt aan te prijzen.

Precies dus zoals roken
en veganistisch koken
en letten op politici
die sjacheren en stoken.

ijf vragen aan vaccinoloog Pierre Vandamme (UAntwerpen)

Iedereen prikken tegen 11 juli wordt spannend, maar het is nog haalbaar

oewel de leveringen van AstraZeneca en Johnson & Johnson nog voor grote vraagtekens zorgen, ziet vaccinoloog **Pierre Vandamme** vooral reden tot optimisme. 'In juni prikken we gezonde veertigers.'

In de cijfers van de Taskforce Vaccinatie worden vanaf mei enkel rekeningen gehouden met leveringen van Pfizer/BioNTech en Moderna. Bestaat de kans dat we het met twee in plaats van de verhoopte vier vaccins moeten stellen?

"Niet noodzakelijk, dit is de veilige minimumgrens, die even geen rekening houdt met AstraZeneca en Johnson & Johnson, maar in werkelijkheid zullen de cijfers dus hoger liggen. Zelfs in die heel voorzichtige prognose, zullen we dank zij de beloofde extra leveringen van Pfizer vanaf eind mei meer dan 800.000 Belgen per week kunnen vaccineren. We zullen bovendien AstraZeneca minstens blijven inzetten voor 55 plussers, alleen is er nog geen zekerheid over het aantal vaccins dat zij zullen leveren."

Wat is uw verwachting rond de mogelijke opstart van het Johnson & Johnson vaccin?

"Ik zie geen reden om Johnson & Johnson in ons land niet minstens op dezelfde manier in te zetten als AstraZeneca, vanaf een bepaalde leeftijdsgrens. De beslissing rond Johnson & Johnson zal deze week vallen, op basis van het rapport dat het EMA (*Het Europees Geneesmiddelenbureau, EM*), een dezer uitbrengt. Heel wat landen verwachten van het EMA ook een meer gedetailleerde risico batenanalyse, met duidelijke cijfers op basis van verschillende leeftijdscategorieën.

"We moeten onze afwegingen op dat vlak heel duidelijk blijven uitleggen aan de bevolking. Bij de groep boven 55 jaar is het risico op bloedstollingsstoornissen na vaccinatie onbestaande, en onder de 55 jaar bijzonder zeldzaam. Een beschikbaar vaccin niet gebruiken op een moment dat er 30 doden per dag vallen door een covidbesmetting, zou volgens mij onaanvaardbaar zijn."

Ruim een op de tien geeft in de meest recente Grote Corona studie van UAntwerpen aan zich 'zeker niet' of 'waarschijnlijk niet' te laten vaccineren. Het aantal weigeraars was nooit zo hoog.

"Zo lees ik die cijfers niet: ik ont houd vooral dat negen op de tien mensen wel bereid zijn om zich te laten vaccineren. Dat cijfer is altijd vrij constant gebleven en neemt zelfs licht toe. Bij de groep die al twijfelde, zien we inderdaad dat meer mensen naar het nee kamp overgaan. Vaccinatiebereidheid blijft een belangrijk aandachtspunt: als je ziet dat bij de Brusselse woon zorgcentra minder dan de helft van het personeel zich heeft laten vaccineren, dan is er nog werk aan de winkel. Er komen vanaf deze week nog extra initiatieven om in het Brusselse gewest een inhaalbeweging te doen. Het is belangrijk

om na te gaan wat hun beweegredenen zijn."

Hoe komt het dat sommige regio's veel verder staan met hun vaccinatiestrategie dan andere?

"Dat valt voor een deel te verklaren door het aandeel weigeraars, want daar kan sneller geschakeld worden naar de volgende leeftijdscategorie. "Tegen eind volgende maand zullen sowieso alle prioritaire groepen gevaccineerd zijn, inclusief de 1,2 miljoen risicopatiënten met een onderliggende aandoening. Vanaf dan komen de gezonde mensen jonger dan 65 aan de beurt, van oud naar jong. Ik maak me sterk dat we begin juni de veertigers kunnen vaccineren. Maar in regio's waar veel weigeraars zijn, kan dat al vroeger zijn."

Is de deadline van 11 juli – om elke Vlaming ouder dan 18 tegen die datum minstens één prik te geven – nog haalbaar?

"Die datum halen wordt spannend, maar met de huidige capaciteit en de beloofde leveringen, is dit zeker een realistisch streefdoel." (EM)

zak

Omdat ze eigenlijk gemoedsrust kopen met belastinggeld komt dat niet goed over

eMorgen. AANDAG 19/04/2021

IN HET NIEUWS

Reportage. Wij schoven mee aan in de lange wachtrij voor ramadan voedselhulp in Molenbeek

'Calais is nu gesloten, maar heel Calais zit hier'

Elke dag van de ramadan, tegen het einde van het vasten moment, staan ze er opnieuw: lange rijen mensen die wachten op de gratis voedselbedeling in de moskeeën in de Kanaalzone van Brussel en Molenbeek. 'Sinds de corona crisis zijn de rijen verdubbeld.'

MONTASSER ALDE'EMEH

et is een merkwaardig gezicht. Elke dag, al uren voor zonsondergang als de vastendag er weer op zit in de ramadanperiode, beginnen mensen een rij te vormen aan moskee Omar Ibn al Khattab, vlak bij het Brusselse Kanaal op de grens tussen Brussel en Molenbeek. De rijen slingeren zich door de oude straten richting het Kanaal, soms tot aan het Klein Kasteeltje, sinds en keke jaren een aanmeldcentrum voor asielzoekers. Voedsel delen is een vast gebruik bij de iftar, de maaltijd die elke dag na zonsondergang de vastendag afsluit. Maar de rijen behoeftigen hier zijn ongezien, bevestigd ook Gharbi Houssain, een kaalgeschoren man met een zorgvuldig getrimde baard, die de voedselbedeling coördineert. "We krijgen hier mensen uit alle windstreken over de vloer, maar vooral uit het zuiden, uit Marokko, Algerije en Somalië. Het gaat vooral om sans papiers en daklozen."

Gharbi Houssain is gedreven en is al een jaar bezig met dit project te managen, zeker nu er steeds meer mensen hulp nodig hebben ten gevolge van de coronacrisis. "Sinds de pandemie zijn de cijfers verdubbeld, vorig jaar kwamen hier ongeveer 800 mensen per dag langs, tegenwoordig gaat het om ongeveer 2.000 mensen."

Anis, 'alias Smith' is de verantwoordelijke van vzw Chicago Back die de moskee ondersteunt in de aangrenzende straat. Met zonnebril en fleurige sweater geeft hij trots een rondleiding in de op slagplaats vol etenswaren, verzorgingsmiddelen, dekens voor daklozen. Alles is afkomstig van de voedselbank en van gulle schenkers. "Ik nodig politici uit met hun eigen ogen te komen kijken hoeveel mensen hierop afkomen en met hen in gesprek te gaan."

De armoede slaat in dit deel van de hoofdstad harder toe dan ooit tevoren, benadrukt Anis. "We zitten vlak bij het Maximiliaanpark, het Noordstation en het Klein Kasteeltje, dat zegt toch genoeg? Dit maakt deel uit van ons dagelijks leven. We zijn echt begonnen met deze mensen. Dit moet veranderen, we zijn uiteindelijk de hoofdstad van Europa en zijn ertoe verplicht om ons imago hoog te houden. Calais is gesloten, maar heel Calais zit hier, duizenden mensen..."

Sinds een jaar delen ze driemaal per week gratis maaltijden uit aan om en bij de 2.000 mensen. Anis: "Buiten de periode van de ramadan maken we ook rondes om voedsel uit te delen. We brengen koffie, thee, sandwiches naar de daklozen in de trein en metrostations in Brussel."

Lange rijen wachtenden aan moskee Omar Ibn al Khattab, vlak bij het Brusselse Kanaal. RV

Voor de opslagplaats stopt een donkerkleurige BMW X5 met drie jonge vrouwen aan boord. Vrijwilligers reppen zich om de goederen uit te laden. Firdaws, Sadaf en Hatice hebben respectievelijk

Marokkaanse, Pakistaanse en Turkse roots en zijn afkomstig uit Sint Pieters Leeuw en Dilbeek. Het is de tweede keer dat ze dit doen. Bij de ramadan willen ze sedekah giften (lees: godsdienstig offermaal) aan arme mensen bezorgen. "Tijdens de coronacrisis zijn mensen minder geneigd om eten uit te delen op straat", zeggen ze. "We hadden over dit initiatief gehoord via sociale media. Helpen geeft ons een beter gevoel, het is een essentieel deel van ons geloof."

Ook aan de overkant van het Kanaal, in het oude centrum van Molenbeek zie je tegen valavond, gelijkaardige tafereelen: lange rijen wachtenden voor een gratis maaltijd. Aan de ingang van moskee Mouslimine maakt Abdalhafid, een bebaarde man in djellaba en gebedsmuts, meteen duidelijk dat iedereen welkom is, zowel moslims als niet moslims. "Iedereen kan hier komen voor

een iftar maaltijd, ongeacht de afkomst, kleur en levensovertuigingen."

Of al deze mensen echt hulp nodig hebben? "Dat weet ik niet. Het maakt ons ook niet uit of deze mensen echt behoeftig zijn of niet, dit is geen punt van discussie." Verscheidene Brusselse moskeeën doen mee aan dergelijke acties, waar bij er in sommige gevallen onderling gecoördineerd wordt. Via het verspreiden van affiches en sociale media worden behoeftigen op de hoogte gebracht van deze voedselbedelingen die mensen vanuit heel Brussel aantrekken. Zo krijgt de ramadan een opmerkelijk neveneffect: de grootste deijk armoede wordt plots erg zichtbaar.

'Of al deze mensen echt hulp nodig hebben? Dat weet ik niet. Het maakt ons ook niet echt uit'

ABDALHAFID

Met het vorderen van de avond komt er een ware toeloop op gang, honderden mensen schuiven aan om hun deel te krijgen. De meeste wachtenden zeggen liever niks. De schaaft is groot, sommigen zijn clandestien in het land. "Ik kom uit Noord Marokko", vertelt er toch één, anoniem. "Ik heb geen papieren en door de crisis is het moeilijk om werk te vinden. Wat wil je dat ik doe?"

Mohammad Hammouti, een man van middelbare leeftijd, coördineert mee dit initiatief. "Sinds een veertig jaar deelt de moskee maaltijden uit aan degenen die vasten, maar ook aan anderen", zegt hij. "Dit jaar is uitzonderlijk door de crisis. Mensen zijn hun werk kwijtgeraakt, hebben het terlijk geen eten. Omdat de moskeeën dicht zijn focussen we op maar op sociale ondersteuning."

Een nieuwe lading fruit komt toe, een buurtbewoonster snelt te hulp met twee zakken baguettes andere vrouwen brengen schotels gerechten. In tussen stopt een auto voor de ingang met broodjes die uitgedeeld worden aan de wachtenden. Binnen stellen de vrijwilligers pakketjes samen. Na zonsondergang raakt iedereen bedield. De straten lopen weer leeg, de avondklok komt dichterbij. Maar morgen staan de rijen hier weer.

Pediateren pleiten voor voltijdse schoolopening

'Laat alle kinderen terug naar school gaan. Voltijds. En wel nú.' In een forse open brief dringt de Belgische Pediatric Covid 19 Task Force aan op een volledige opening van de scholen, ook voor de tweede en derde graad.

De open brief telt meer dan vijf tientallen ondertekenaars, de meesten verbonden aan universiteiten en ziekenhuizen. Behalve om pediaters gaat het ook om kinder- en jeugdpsychiaters. Samen vertegenwoordigen ze de Belgische Pediatric Covid 19 Task Force, die binnen de aanpak van de coronacrisis onder andere Ceveval en

Sciensano adviseert.

Als er één versoepeling aan de orde moet zijn, laat het dan die van de scholen zijn, zeggen de ondertekenaars. Ze schrijven dat scholen een immense rol hebben in de ontwikkeling van kinderen, niet alleen op academisch maar ook op vlak van geestelijke gezondheid. Sluit scholen en de gezondheidsschade is aanzienlijk, zeggen ze. "De gezondheidsschade bij jongeren gaat in stijgende lijn onder de vorm van lusteloosheid, prikkelbaarheid, eenzaamheid, verlies van motivatie en stijgende stress", aldus de brief. "Onze gezondheidsdiensten worden overspoeld door zorgwekkende gezond

heidsproblemen bij jongeren." En dus: scholen open, vinden de ondertekenaars. Hoognodig, zeggen ze, niet alleen om weer leerstof te pompen maar ook omdat scholen een essentiële rol spelen in de gezondheid van jongeren.

MOTOR

Delphine Jacobs is kinderpsychiater aan de UCL en één van de ondertekenaars van de open brief. "We weten intussen dat de impact van een schoolsluiting op epidemiologisch vlak minimaal is. Scholen zijn niet de motor van deze epidemie. Wat we ook weten, is dat de impact van een schoolsluiting op lange termijn zorgwekkend is. Het is nú dat

'Scholen zijn niet de motor van deze epidemie'

DEL HINE JACOBS
KINDERPSYCHIATER (UCL)

jongeren hun persoonlijkheid en hun sociale kring vormen. Veel van de mentale problemen waar volwassenen mee kampen, vinden hun oorzak in de adolescentie."

Als de scholen tijdens dit laatste trimester niet voltijds open gaan voor de tweede en de derde graad, dreigen de problemen alleen groter te worden, zegt Jacobs. "Jongeren ervaren immense stress. Ze zijn overbevraagd. In hun week thuis moeten ze op zelfstandige basis heel veel leerstof verzetten. Hun andere week, op school, zit vol ondervragingen. Dat gaat zo niet langer."

Professor cognitieve psychologie en onderwijsexpert Wouter

Duyck staat voor honderd procent achter de open brief. "Er zijn in deze crisis weinig dingen waar we zo eensgezind over zijn dan over de beperkte epidemiologische baten van een schoolsluiting. Ik hou de wetenschap pelijke studies in de gaten, ik beschik over 31 artikels die duidelijk zeggen dat de impact van een schoolsluiting beperkt is. Slechts drie artikels beweren het tegendeel."

In de open brief roepen de ondertekenaars om in het derde trimester de focus te leggen op een sentieel leerstof, al moet er ook tijd en middelen worden vrijgemaakt voor verbindende en verrijkende activiteiten. (SV)